

Am tot incercat sa gasesc o modalitate de a interpreta evenimentele recente de la Londra. Variantele vehiculate pe piata ideilor oscileaza intre "dreapta", care explica haosul din Anglia prin esecul multiculturalismului, al statului asistenta, si "stanga" ce acuza autoritatatile britanice pentru absenta oportunitatilor oferite tinerilor din periferii, plus discriminarea practicata de politie. Daca prima explicatie nu ma convinge complet, cea de-a doua e doar propaganda politica si academica.

Izbitor in huliganismul britanic din ultimele zile este caracterul total anarchic al revoltelor. Nu exista solicitari, revendicari si niciun pretext cat de cat solid pentru a face un prapad de asemenea proportii. Totul este haotic si absurd. "These are pure and simple criminals running wild tonight They have nothing to protest against. There has been no spark. This has been senseless on a scale I have never witnessed before in my career", declara un oficial al Politiei Metropolitane. Tinerii iau cu asalt magazine, dau foc la case si isi jefuiesc colegii de revolta incapabili de a se apara. O degringolada totala a cuprins metropola, astfel incat pare ca "mintile oamenilor au luat foc". Gandul m-a dus inevitabil la Dostoievski si romanul sau cel mai politic "Demonii".

Prima problema nu doar cu evenimentele de la Londra, ci cu intamplarile ultimilor 10 ani are de-a face, cred, cu razboiul psihologic. Exista o atmosfera de frica si spaima ce se instaleaza incetul cu incetul in sufletele oamenilor din lumea occidentală. Exemplele cele mai edificatoare sunt atacurile teroriste de la 11 septembrie, contextul in care s-au votat pachetele de ajutoare financiare de catre Congresul SUA, revoltele din Franta, stirile zilnice de la televizor, samd. Oamenii obisnuiti devin din ce in ce mai crisiati si infricosati, iar teama paralizanta (de teroristi, huligani, virusuri si boli ivite peste noapte, de recesiune, ect.) pune stapanire pe vietile lor. Toate grozaviile sunt posibile pentru ca le vedem la televizor, si departe de a fi condamnate, sunt incurajate prin publicitatea obscena ce li se face. Asa ca Londra a dat tonul, iar Birmingham, Manchester, Liverpool si alte orase au inceput sa cante melodia anarhiei.

Piotr Verhovenski, arhitectul haosului din capodopera lui Dostoievski, constientizeaza perfect rolul terorii declansate prin evenimente aparent absurde. In roman, muncitorii de la fabrica Spigulin se revolta fara motive foarte clare, iar in decursul intamplarilor este ucisa o femeie, au loc si alte crime, mai multe obiecte sfinte sunt profanate, samd. Grozavile apar din senin doar in aparenta, pentru ca ele sunt pregetite cu minutiozitate, mai ales prin coruptie morala. "Una sau doua generatii de viciosi sunt esentiale acum. Vicii monstruoase, abjecte prin care un om este transformat intr-o creatura dezgustatoare, cruda, o reptila egoista....Nu ma contrazic, contrazic doar filantropia si Shigalievismul (socialismul – n.a.), dar nu pe mine. Sunt un ticalos, dar nu un socialist!...Pentru mine, toate aceste carti, Fourier, Cabet, toate discutiile despre dreptul de a munci si teoriile lui Shigaliev – sunt toate ca romanele cuiva care le poate scrie de 100.000 ori – distractie estetica " ii spune Verhovenski celui pe care dorea sa-l instaleze ca Antihrist, adica lui Stavroghin, cand roadele haosului urmau sa fie coapte. Scopul imediat il reprezinta instaurarea unui regim cvasitotalitar, iar anarhia serveste de minune pentru ca ii determina pe oameni sa ceara solutii cat mai radicale. De altfel, Verhovenski il dojeneste pe guvernator ca nu i-a pus la punct pe protestari, asa cum ar fi trebuit, adica prin biciure individuala, ceea ce inseamna de foarte multe ori moartea. In privinta viciilor, societatea moderna are un antrenament si o experienta ce depaseste cu mult termenele lui Verhovenski. Mai ales ca intotdeauna s-au gasit scuze, justificari si chiar incurajari pentru asa ceva.

Iar a propos de solutii pentru anarhie, astazi la Londra este vehiculata varianta ca Armata sa intervină pentru a calma evenimentele, după ce Politia "a luat în discutie posibilitatea de a folosi tunuri cu apa" împotriva unor tineri ce aruncau cu bolovani și caramizi! "We need to take hard action against these people to let them know they can not get away with it. I do not know any other country that would allow this to go on. Bring in the army!!", scria cineva pe formul BBC.

Londonezii nu au habar de ce se intampla, deoarece totul arata ca un cosmar aparut din neant. Nimic nu previneha haosul instaurat, iar orice vizitator in capitala Angliei ar fi vorbit despre succesul unei societati multiculturale.

Insa inspiratia pentru aceasta strategie de teroare psihologica are drept sursa principală Catehismul lui Bakunin – Neceeaev. Revolutionarului ii este recomandat in manifest sa puna umarul la "amplificarea calamitatilor si a fiecarui rau" pentru ca in final rabdarea oamenilor sa fie epuizata.

Dincolo de cele de mai sus, exista si cauze mai precis identificabile ce au dus la nebunia britanica: esecul statului asistenta, reglementarea armelor care ar fi putut oferi indivizilor posibilitatea de a-si apara proprietatile (atacatorii au jefuit magazine si nu cladiri guvernamentale), falimentul total al educatiei publice.